

UNDER YTAN

?

Ja, vad döljer sig egentligen där?

- 1. En metod som inte håller**
- 2. Ett berg som inte alls är så som man påstår**
- 3. En säkerhet i 100.000 år som kollapsar**
- 4. Bättre alternativ som inte beaktats**

några förtydliganden

Temadagen: “Under Ytan”, ,

**ett seminarie om slutförvar av radioaktivt avfall för alla i gymnasiets årskurs 3,
Oscarsgymnasiet, Oskarshamn, 23 oktober 2008**

Faktaruta:

För 25–30 år sedan, bestämde man efter mycket käbbel, långa diskussioner och mycket kompromissande:

- (1) att kärnkraftsreaktorerna bara fick köras om avfallsfrågan var "lös",
- (2) att avfallet måste deponeras i ett oåtkomligt, säkert "slutförvar" i berget. Detta "slutförvar" måste hålla i "minst 100.000 år".

Man behöver inte vara särskilt smart eller kunnig i frågan för att inse det horribla i situationens:

om punkt (1) skall gälla, så måste punkt (2) gälla, för om punkt (2) inte skulle gälla så kan ju inte heller punkt (1) gälla – och då vore det kaos. Och kaos vill ingen ha, så därför fick man (till varje pris?) se till så att punkt (2) gäller, eller åtminstone framställs så att den synes gälla.

Därmed inleddes, vad vi kan kalla, spelet om "kejsarens nya slutförvar" och "de otroliga 100.000 åren".

Fritt efter H.C. Andersens ”Kejsarens nya kläder” (1837)

”Det håller i 100.000 år”, lovade de

I den stora staden, där kärnkraftindustrin höll till, gick det mycket muntert till; hvar dag ditkommo många främlingar, en dag kommo två bedragare. De gåfvo sig ut för att vara bergmekaniker och sade att de kunde konstruera ett avfallsförvar som ”höll i 100.000 år eller mer”. Ej nog med att konstruktionen och säkerheten voro någonting ovanligt fulländat, utan det förvar som de byggde hade äfven den underbara egenskapen, att det syntes ohållbart och förkastligt för hvarje människa, som vore oduglig i sitt embete eller också vore otillåtligt dum.

Det vore ett präktigt slutförvar för vårt kärnbränsleavfall, tänkte kärnkraftsfolket. Då vi hade det förvaret beskrivet, skulle vi kunna upptäcka, hvilka personer i landet som inte duga till det embete de innehafa; vi skulle kunna skilja de kloka från de dumma; ja, det förvaret måste vi genast få beskrivet. Och så gaf de de två bedragarna mycket penningar på hand, för att de skulle börja sitt arbete.

Och så gick det som det gick. Först skickades representanter för Första Tillsyningsmyndigheten dit för att se hur det gick med förvaret. ”Åh, Gud bevare oss! tänkte de. Det här kan ju aldrig hålla”. Men det sade de inte. De båda bedragarna bådo dem stiga närmare och frågade; är det inte förträffligt och garanterat hållbart i mer än 100.000 år. Herre Gud! tänkte representanterna för Tillsyningsmyndigheten; skulle vi vara dumma, skulle vi inte passa för vårt embete? Nej, det går inte an, att vi säger, att vi inte tror att förvaret håller.

Åh, det är enastående, alldeles utomordentligt och det kommer att hålla i all evighet, sa de i en mun.

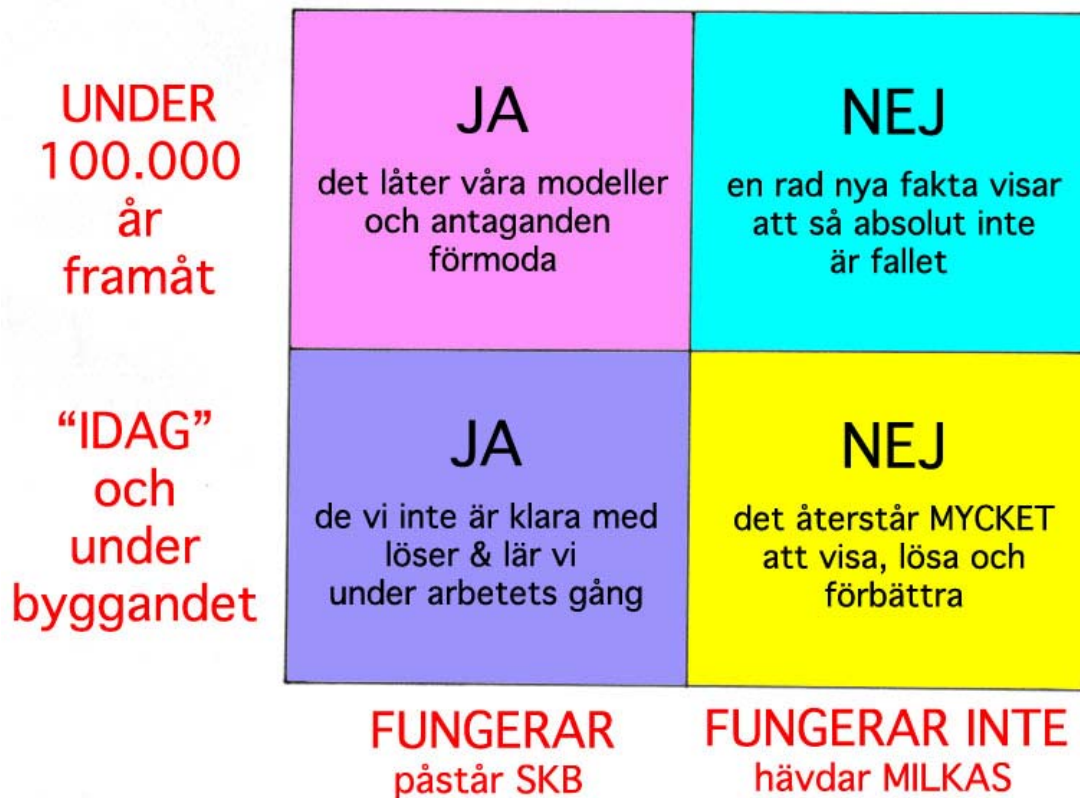
Och så kom representanter för Andra Tillsyningsmyndigheten och en massa Förståsigpåare och Tyckare; alla prisade de förvaret för dess utomordentliga hållbarhet under evärdliga tider. Ingen ville vara dum och ingen villa vara oduglig i sitt embete, så en efter en svarade samma sak *”vilket enastående slutförvar – ja, det kommer att hålla hur länge som helt och minst 100.000 år”*.

Ni måste skynda på att besluta er, sa kärnkraftsindustrin. Vi måste börja bygga; ju fortare dess bättre, sa de båda bedragarna och tänkte för sig själva; innan de upptäcker att allt är en bluff.

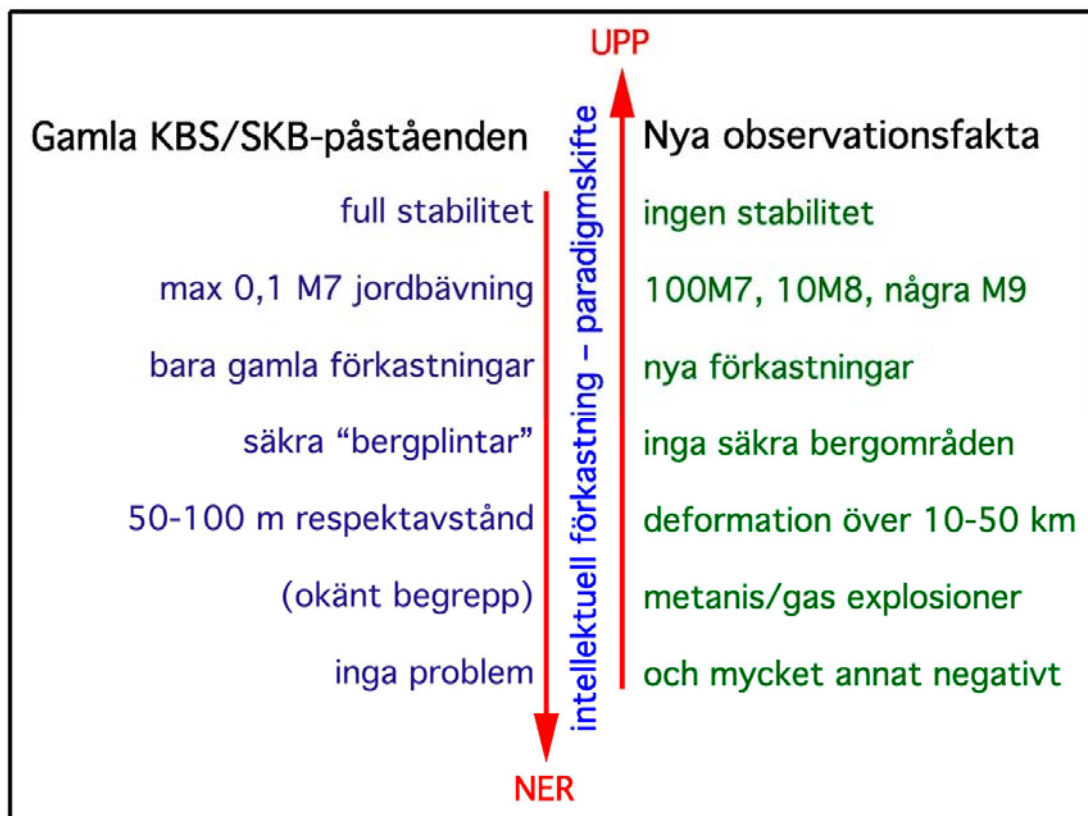
Men några fritänkare – vare sig dumma eller odugliga i sina ämbeten (kanske just tvärt om) – sa; är ni inte riktigt kloka?; inget, absolut inget, kan garanteras eller lovas för sådana enorma tidsrymder som 100.000 år. Det borde väl var och en med minsta sunda förnuft kunna inse. Det ”enastående förvaret” är inget annat än en bluff!

Nils-Axel Mörner

(2007)

Milkas hävdar att alldeles för mycket ännu är olöst vad gäller själva konstruktionen. När det gäller kommande 100.000 åren, är vi kategoriska: det fungerar INTE (av mycket starka skäl som baserar sig på nya direkta observationsfakta).

Fundamentet för KBS-3 konceptet håller inte längre. På punkt efter punkt övertrumpas det av moderna direkta observationsfakta. Inför detta paradigmskifte, denna intellektuella jätteförkastning, kollapsar de centrala pelare på vilka hela idén om ett tillsyningsfritt slutförvar vilar.